

ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH W KIELCACH

rok szkolny 2025/2026

WYMAGANIA EDUKACYJNE

z uwzględnieniem efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji ujętych w podstawie programowej niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych

**ROZLICZENIA z US i ZUS
kształcenie teoretyczne**

KLASA 3

TECHNIK EKONOMISTA	Symbol cyfrowy zawodu: 331403	Kwalifikacja II - EKA.05 Prowadzenie spraw kadrowo-płacowych i gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych	Liczba godzin: 120	Klasa 3: 60 godzin (2 godziny tygodniowo) Klasa 4: 60 godzin (2 godziny tygodniowo)
-----------------------	----------------------------------	---	--------------------	---

LITERATURA:	Bożena Padurek, Ewa Janiszewska-Świdorska - "Rozliczenia z kontrahentami, Bankami, Pracownikami i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Obsługa programu PŁATNIK". Wydawnictwo - Bożena Padurek. Bożena Padurek, Małgorzata Szpleter, Ewa Janiszewska-Świdorska - "Prowadzenie ewidencji podatkowych. Obsługa programu finansowo-księgowego RACHMISTRZ GT". Wydawnictwo - Bożena Padurek.
-------------	--

A. WYMAGANIA EDUKACYJNE Z UWZGLĘDNIENIEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I KRYTERIÓW WERYFIKACJI UJĘTYCH W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z OBOWIĄZKOWYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

1. PODMIOTY GOSPODARCZE	
Dopuszczający	<p>Na ocenę dopuszczającą uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia funkcje i przedmiot działania przedsiębiorstw produkcyjnych -identyfikuje pojęcia z zakresu organizacji procesu produkcji, np. elementy struktury ,formy organizacji procesu produkcji, cykl produkcyjny, typ produkcji, rytmiczność produkcji -określa czynniki procesu produkcji -wymienia czynności związane ze świadczeniem usług - wymienia obszary outsourcingu
Dostateczny	<p>Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje działalność produkcyjną, usługową i handlową - omawia funkcje i przedmiot działania przedsiębiorstw produkcyjnych - omawia typy produkcji , -wymienia części składowe procesu produkcji - klasyfikuje materiały -rozpoznaje podmioty i formy sprzedaży występujące w obrocie towarowym - wymienia cechy działalności usługowej - wskazuje czynniki mające wpływ na rozwój usług - wyjaśnia pojęcie outsourcingu
Dobry	<p>Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -analizuje działalność produkcyjną -oblicza czas trwania cyklu produkcyjnego -rozdziela elementy struktury procesu technologicznego -określa produkcję firm w regionie - analizuje zadania handlu - porównuje formy sprzedaży , -dokonuje podziału jednostek handlu detalicznego, - wyjaśnia pojęcie usługi -omawia poszczególne rodzaje usług
Bardzo dobry	<p>Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -porównuje przedsiębiorstwa o różnej strukturze procesu technologicznego - ustala zapotrzebowanie na materiały w ujęciu ilościowym, jakościowym i czasowym - oblicza i interpretuje wskaźniki zużycia materiałowego, zapasów i zdolności produkcyjnej -charakteryzuje różne rodzaje działalności -omawia istotę outsourcingu -wyjaśnia korzyści i zagrożenia outsourcingu - wskazuje przykłady z otoczenia jednostek handlowych i usługowych

Celujący	<p>Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi analizować działalność produkcyjną, handlową i usługową - wskazuje przykłady z otoczenia jednostek handlowych i usługowych i ocenia skuteczność ich działania - swobodnie operuje faktami i wyciąga właściwe wnioski - wykazuje dużą samodzielność w uzyskiwaniu informacji i zastosowaniu ich w praktyce
2. ROZLICZENIA Z KONTRAHENTAMI	
Dopuszczający	<p>Na ocenę dopuszczającą uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -umie wymienić formy rozliczeń gotówkowych i bezgotówkowych -umie wskazać dokumenty obrotu gotówkowego i bezgotówkowego -podaje pojęcie weksla -podaje funkcje weksla -wskazuje elementy weksla
Dostateczny	<p>Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi scharakteryzować formy rozliczeń gotówkowych i bezgotówkowych -umie zidentyfikować formy rozliczeń pieniężnych -umie zidentyfikować termin wymagalności transakcji -zna rodzaje weksli -rozpoznaje podstawowe pojęcia obrotu wekslowego
Dobry	<p>Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi zidentyfikować transakcje przeterminowane -umie scharakteryzować różnice kursowe -umie wymienić dokumenty obrotu pieniężnego -zna wzór na obliczenie odsetek za opóźnienie w transakcjach przeterminowanych -zna pojęcie różnic kursowych -identyfikuje przepisy prawa wekslowego -charakteryzuje rodzaje weksli -zna budowę weksla -definiuje pojęcia obrotu wekslowego -zna wzór na obliczenie sumy wekslowej i odsetek wekslowych
Bardzo dobry	<p>Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi sklasyfikować formy rozliczeń pieniężnych -rozdziela dokumenty obrotu pieniężnego -sporządza dokumenty obrotu gotówkowego -sporządza dokumenty obrotu bezgotówkowego -interpretuje zapisy w dokumentach transakcji przeterminowanych -oblicza odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych -zna pojęcie różnic kursowych i je oblicza -wyjaśnia różnice między rodzajami weksli

	<ul style="list-style-type: none"> -sporządza weksel prosty, trasowany, imienny i na okaziciela -oblicza sumę wekslową -oblicza dyskonto weksla
Celujący	<p>Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> -sporządza i interpretuje dokumenty obrotu gotówkowego i bezgotówkowego -oblicza i interpretuje odsetki za opóźnienia w transakcjach handlowych -oblicza i interpretuje dodatnie i ujemne różnice kursowe -oblicza dyskonto weksla i je interpretuje -oblicza sumę wekslową i ją interpretuje -wyjaśnia zasady dochodzenia roszczeń wekslowych -dobiera sposób przenoszenia praw z weksla do rodzaju weksla

* Wymagania na ocenę wyższą obejmują również wymagania na oceny niższe.

Kryteria oceniania z Rozliczenia z US i ZUS według poziomu opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych	
Ocena	Poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych
NIEDOSTATECZNY	0% - 29%
DOPUSZCZAJĄCY	30% - 49%
DOSTATECZNY	50% - 69%
DOBRY	70% - 89%
BARDZO DOBRY	90% - 95%
CELUJĄCY	96% - 100%

Opisowe kryteria oceniania w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu **Rozliczenia z US i ZUS**

Niedostateczny	<p>Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi przedstawić wyników swojej pracy w formie pisemnej i ustnej, - nie opanował elementarnych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, -notorycznie nie przygotowuje się do lekcji, nie wykonuje ćwiczeń -odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki, -nie przestrzega przepisów bhp i ppoż na zajęciach, -opuszcza zajęcia
Dopuszczający	<p>Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej -przestrzega przepisy bhp i ppoż -ma duże luki w wiadomościach i umiejętnościach – wykonuje ćwiczenia o niewielkim stopniu trudności -na lekcjach jest bierny pracuje opieszale, ćwiczenia wykonuje niestarannie i mało estetycznie, pracuje z grupą lub z pomocą nauczyciela, a mimo to popełnia wiele pomyłek -nie umie dokonać oceny poprawności wykonanych ćwiczeń -nie potrafi wyciągnąć wniosków z wykonanych ćwiczeń -prawidłowo przeprowadza ćwiczenia w początkowej fazie
Dostateczny	<p>Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, opanował wiadomości i umiejętności podstawowe, -wykonuje ćwiczenia z dużymi błędami -przestrzega przepisów bhp i ppoż -samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej -wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, bez opisów -przy wykonywaniu ćwiczeń określonych programem nauczania jest mało samodzielny -pracuje tylko w grupie, jest mało staranny -nie umie określić poprawności wykonanych ćwiczeń
Dobry	<p>Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wykonuje samodzielnie ćwiczenie -przestrzega przepisów bhp i ppoż -opanował wiadomości i umiejętności o umiarkowanym stopniu trudności -poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe ćwiczenia -samodzielnie i higienicznie wykonuje ćwiczenia z poszczególnych działów określonych programem nauczania -popełnia drobne pomyłki przy wykonywaniu ćwiczeń, a estetyka -ćwiczeń jest na poziomie dobrym z pełnym opisem i wnioskami
Bardzo dobry	<p>Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> -przestrzega przepisów bhp i ppoż

	-sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami przewidzianymi programem nauczania -potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w sytuacjach nowych i nietypowych -osiąga minimum wymaganej wydajności -prawidłowo i bardzo sprawnie wykonuje ćwiczenia, pracuje w pełni samodzielnie -sprawnie omawia poszczególne etapy pracy – wyciąga poprawnie wnioski -wykonuje ćwiczenia bardzo starannie -estetycznie, dokładnie, z pełnym opisem i z zachowaniem zasad bezpieczeństwa pracy -sprawnie przeprowadza analizę poprawności wykonania ćwiczeń -biegle charakteryzuje wnioski z przeprowadzonych ćwiczeń
Celujący	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który: -ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową; zna literaturę zawodową, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych -przestrzega przepisów bhp i ppoż -samodzielnie rozwija swoje zainteresowanie -startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach -jego wydajność pracy przekracza ustaloną normę minimalną -uczeń doskonale wykonuje zadania -wynik w pełni odpowiada warunkom odbioru, sporządza i analizuje wnioski

A. SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów powinno odbywać się zgodnie z zasadami wewnątrzszkolnego systemu oceniania. Ocena osiągnięć edukacyjnych powinna dotyczyć przede wszystkim poziomu opanowania umiejętności określonych efektami kształcenia opisanymi w podstawie programowej kształcenia zawodowego z uwzględnieniem kryteriów weryfikacji. Wszystkie oceny obligatoryjnie są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych).

Kontrola i ocena osiągnięć uczniów może być dokonywana za pomocą:

- obserwacji pracy uczniów podczas wykonywania zadań,
- testów wiedzy,
- testów umiejętności praktycznych,
- ankiety samooceny uczniowskiej.

Sprawdzenie osiągnięć edukacyjnych uczących się powinno być dokonywane poprzez ocenę wykonanych ćwiczeń, projektów, ukierunkowaną obserwację czynności wykonywanych przez uczniów.

W trakcie kontroli i oceny osiągnięć uczniów należy zwracać uwagę na praktyczne zastosowanie opanowanej wiedzy i umiejętności, jakość wykonania zadań, posługiwanie się poprawną terminologią.

W procesie kontroli i oceny należy zwracać uwagę na opanowanie przez uczniów umiejętności sporządzania pism i dokumentów, brać pod uwagę zarówno ich poprawność merytoryczną, jak i formę sporządzania.

W końcowej ocenie pracy uczniów należy uwzględniać poprawność i jakość wykonania zadań, wyniki stosowanych osiągnięć testów wiedzy i umiejętności praktycznych oraz stosunek uczniów do wykonywania ćwiczeń, aktywność, zaangażowanie, wytrwałość w wykonywaniu zadań.

Indywidualizacja pracy z uczniem:

Należy każdorazowo dostosować warunki, środki, metody i formy nauczania do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.

Nauczyciel realizujący program działu powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości i potrzeb uczniów,
- planować zadania do wykonania przez uczniów z uwzględnieniem ich zainteresowań,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

Uczeń zdolny otrzymuje:

dodatkowe zadania dostosowane do jego potrzeb i możliwości,
adresy stron WWW, które zawierają informacje poszerzające tematykę zajęć.

Ponadto:

Uczniowi zdolnemu można przydzielić rolę asystenta nauczyciela, umożliwić prowadzenie wybranego fragmentu lub całej lekcji oraz motywować do brania udziału w konkursach i olimpiadach.

Uczeń z dysfunkcją – według zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej

B. TRYB UZYSKIWANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA

Uzyskanie wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych jest możliwe dla każdego ucznia, który wyrazi taką chęć i odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem nad poziomem spełnienia przez ucznia kryteriów na ocenę przewidywaną i wyższą, która może być uzupełniona wykonaniem przez ucznia wskazanych przez nauczyciela zadań. Ustalamy ocenę przewidywaną (nie tylko niedostateczną) dla każdego ucznia.